

Aan: de gemeenteraad

Vergadering: 16 maart 2020

Agendapunt:

Onderwerp: Uitgangspuntennotitie Regionale Energiestrategie
Noord- en Midden Limburg

STATUS RAADSVOORSTEL

Besluit Raad

De raad wordt gevraagd de uitgangspuntennotitie Regionale Energiestrategie Noord- en Midden-Limburg vast te stellen.

Samenvatting:

Vanuit het klimaatakkoord is opdracht neergelegd bij regio's/gemeenten voor het opstellen van een RES. In Nederland zijn in totaal 30 RES-regio's, waarvan twee in Limburg: Zuid-Limburg en Noord-&Midden-Limburg. De vijftien gemeenten van Noord- en Midden Limburg vormen samen met de Provincie, Netbeheerder en het Waterschap onze RES-regio.

De startnotitie, waarin het proces stond beschreven om in maart 2021 te komen tot een definitieve RES, is door alle betrokken organisaties vastgesteld (door ons college op 24 juni 2019). Destijds hebben wij u hiervan via een RIB op de hoogte gesteld. Na vaststelling van de startnotitie, zijn we het proces gestart om te komen tot uitgangspunten voor de RES.

De gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het Waterschap hebben een belangrijke rol in de RES. Zij dienen in maart 2021 in te stemmen met de definitieve versie van de regionale energiestrategie (RES 1.0). Om deze partijen in positie te brengen zijn de uitgangspunten in november en december (in Beesel op 2 december 2019) consulterend voorgelegd. Daarbij is ook een regionale klankbordgroep betrokken, waarin belanghebbenden uit alle sectoren zitting hebben, zoals LLTB, NMF, vertegenwoordigers van werkgevers en coöperaties etc. Op basis van de input die verkregen is tijdens deze consultaties, ligt nu een definitieve set uitgangspunten ter besluitvorming voor. Deze definitieve set uitgangspunten vormt, samen met de overige input uit de consultatierondes, het kader voor de uitwerking van de concept RES en de RES 1.0 die uiterlijk 1 maart 2021 moet worden vastgesteld door uw raad.

Relatie met duurzaamheidsvisie en KODE Beesel

Om landelijk 49% CO₂-besparing in 2030 te halen, staan we voor een stevige opgave. Die opgave hebben we lokaal vastgelegd in onze Duurzaamheidsvisie. Enkele van de actiepunten uit de duurzaamheidsvisie waren: 1) actieve bijdrage Beesel aan de Regionale Energie Strategie (RES). én; 2) opstellen beleidskader grootschalige opwek.

We zijn als gemeente van begin af betrokken bij het RES-proces en hebben daarbij meegewerkt aan het opstellen van de uitgangspunten RES. Hierbij heeft een wisselwerking plaatsgevonden tussen uitgangspunten RES en KODE Beesel, zodat de spelregels om te komen tot opwekking van duurzame energie in onze gemeente (KODE Beesel) niet uit de pas lopen met de uitgangspunten van de regio. De uitgangspunten van de RES zijn beschreven op hoofdlijnen en de KODE is nadrukkelijk meer op de maat van de gemeente gesneden. KODE Beesel is dus een lokale uitwerking, vooruitlopend op, maar in overeenstemming met de uitgangspunten van de RES die nu voorliggen.

Conform het raadsbesluit van 27 januari jl. is ons college inmiddels aan de slag gegaan met spoor 1 t/m 4 van KODE Beesel. Deze 4 sporen zijn relatief kleinschalig en vallen buiten het bereik van de RES. Spoor 5 van KODE Beesel (grootschalige energieopwekking) sluit aan bij de uitgangspunten van de RES. Conform het raadsbesluit start ons college, na het moment dat de concept-RES is vastgesteld (in juni te accorderen door het College) een onderzoek (sober en doelmatig) naar de haalbaarheid van grootschalige energieopwekking in het gebied oostelijk van de A73.

1. Aanleiding

Vanuit het klimaatakkoord is opdracht neergelegd bij regio's/gemeenten voor het opstellen van een RES. In Nederland zijn in totaal 30 RES-regio's, waarvan twee in Limburg: Zuid-Limburg en Noord- & Midden-Limburg. De vijftien gemeenten van Noord- en Midden Limburg vormen samen met de Provincie, Netbeheerder en het Waterschap onze RES-regio. In de door ons college vastgestelde startnotitie op 24 juni 2019 is het proces beschreven om te komen tot deze RES in maart 2021. Destijds hebben wij via een RIB uw raad op de hoogte gesteld van de vaststelling van deze startnotitie en van het verder te doorlopen proces.

Nadat de startnotitie door alle colleges, gedeputeerde staten, dagelijks bestuur van het Waterschap en Enexis is vastgesteld, zijn we samen met de belanghebbenden het proces gestart om te komen tot uitgangspunten voor de RES.

De gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het Waterschap hebben een belangrijke rol in de RES, zij dienen volgend jaar in te stemmen met de definitieve versie van de regionale energiestrategie (RES 1.0). Om deze partijen in positie te brengen zijn de uitgangspunten in november en december (in Beesel op 2 december 2019) reeds consulterend voorgelegd aan al deze partijen. Daarbij is ook een regionale klankbordgroep betrokken, waarin belanghebbenden uit alle sectoren zitting hebben, zoals LLTB, NMF, vertegenwoordigers van werkgevers en coöperaties etc. Op basis van de input die verkregen is tijdens deze consultatie ligt nu een definitieve set uitgangspunten ter besluitvorming voor. Deze definitieve set uitgangspunten vormt, samen met de overige input uit de consultatierondes, het kader voor de concept RES die op dit moment wordt uitgewerkt en de RES 1.0 die uiterlijk 1 maart 2021 moet worden vastgesteld door uw raad.

2. Uitgangssituatie en doelstelling

Daar waar mensen samenleven en zich ontwikkelen, ontstaan nieuwe maatschappelijke opgaven en nieuwe vragen naar ruimte en energie. Ook vandaag de dag daagt onze samenleving ons uit. Vanuit het rijk is dit vertaald naar een opgave voor de regio. Als Regio Noord- en Midden Limburg kijken we gezamenlijk naar de kansen voor de energietransitie. Samen werken we aan een regionaal plan om de opgave van de regio daar te laten landen waar kansen ontstaan. Samen stellen we kaders op die lokaal verder uitgevoerd zullen worden. We doen dit in afstemming met belanghebbenden en met inwoners uit het gebied.

3. Rol gemeente en visie en strategie participatie

Rol gemeente

Op 2 december heeft u als raad uw input gegeven op de concept uitgangspuntennotitie. De concept-uitgangspuntennotitie was bedoeld om het gesprek aan te gaan met alle betrokkenen van de RES Noord- en Midden Limburg. Er zijn bijeenkomsten geweest met de gemeenteraden van alle 15 gemeenten, provinciale staten, het algemeen bestuur van het Waterschap en een klankbordgroep met regionale belanghebbenden. De presentaties van de concept uitgangspunten hebben overal geleid tot levendige discussie en met name vragen en opmerkingen ten aanzien van het vervolg proces. Het blijkt dat het Nationaal Klimaatakkoord en de regionale uitwerking in de RES erg tot de verbeelding spreken. Geconstateerd kan worden dat er met name reacties zijn binnen gekomen over het vervolg proces en niet zozeer over de inhoud van de uitgangspuntennotitie. Deze worden meegenomen in de concept RES en in de RES 1.0. Daarnaast zijn er enkele wijzigingen en toevoeging gedaan op de uitgangspuntennotitie. In de brief die als bijlage bij dit voorstel zit, kunt u op hoofdlijnen kennis nemen van input die is opgehaald tijdens de consultatierondes en hoe dit meegenomen wordt in het vervolg proces.

Wie betrokken?

De klankbordgroep met een afspiegeling van regionale belanghebbende partijen ten aanzien van het thema energietransitie (o.a. LLTB, NMF, vertegenwoordiging energiecoöperaties en werkgevers) is ook geconsulteerd over de uitgangspuntennotitie. Ook hun bevindingen zijn verwerkt in dit definitieve

document. In de vervolg fase worden er lokale ateliers georganiseerd om inwoners en belanghebbenden ook op lokaal niveau mee te nemen in het proces.

4. Toelichting

Bij de concept uitgangspuntennotitie zijn breed gedragen uitgangspunten van belang om vast te stellen. Op basis van deze punten wordt de verdere uitwerking van de RES opgebouwd. Dit vormt voor de raden ook het kader waar de definitieve RES aan getoetst kan worden. Deze definitieve uitgangspuntennotitie bevat een set algemene uitgangspunten, hierin wordt met name de scope van de RES aangegeven. En wordt benadrukt dat we regionale contouren neerzetten, maar dat de individuele gemeenten aan de lat staan voor de daadwerkelijke invulling en uitvoering.

In deze definitieve uitgangspuntennotitie zijn nog een drietal nieuwe uitgangspunten toegevoegd naar aanleiding van de consultatie:

- Sociale aspecten zijn van essentieel belang voor de energietransitie. In de uitwerking van de RES wordt dan ook verder invulling gegeven aan de begrippen participatie, bewustwording, energiearmoede, collectieve voorzieningen en lokaal eigenaarschap.
- Er is voortdurende aandacht voor innovaties en alternatieve energie- en opslagsystemen; die worden bij iedere actualisatie van de RES meegenomen.
- Voor de realisatie van grootschalige opwek is per gemeente maatwerk mogelijk, passend binnen de kaders van de RES.

De input van alle gemeenteraden is, voor zover van toepassing, vertaald in de uitgangspuntennotitie (zie bijlage 1) en de overige input wordt meegenomen in de uitwerking van de concept RES en de RES 1.0, zoals opgenomen in het begeleidend schrijven (zie bijlage 2). De RES is een dynamisch document dat op basis van voortschrijdend inzicht iedere 2 jaar geactualiseerd zal worden.

We willen bij de behandeling van de uitgangspunten wel benadrukken dat het gaat om een regionaal proces, waarbij het doel is regionale overeenstemming te vinden over de uitgangspunten, zodat de RES- Regio aan de slag kan met de uitwerking van een concreet bod. Dit bod kan alleen ontstaan wanneer alle partijen mee werken. Dat kan betekenen dat niet alle wensen en behoeftes van individuele partijen kunnen worden meegenomen. Indien het de regio niet lukt om te komen tot een gedragen bod of de biedingen van de 30 regio's niet optellen tot het gewenste doel, zal het Nationaal Programma RES een opgave opleggen aan de regio.

Vervolprocedure

De definitieve uitgangspuntennotitie wordt ter vaststelling aangeboden aan alle 15 gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het Waterschap. Ondertussen wordt er gewerkt aan een concept RES die vóór 1 juni 2020 moet worden ingediend bij het Rijk. Nog niet alle uitgangspunten en opmerkingen krijgen een plaats in de concept RES. We hebben tot 1 maart 2021 de tijd om de concept RES te bespreken en deze te verwerken in de RES 1.0. De netbeheerder Enexis speelt een grote rol in de uitwerking bij het doorrekenen van verschillende scenario's en het effect op de energie infrastructuur en de maatschappelijke kosten. Daarnaast stemmen wij ook af met de regionale raads werkgroep en de klankbordgroep met regionale belanghebbende en kennispartners. In de periode tussen de concept RES en de RES 1.0 gaan we daadwerkelijk aan de slag met lokale ateliers in de gemeente.

Relatie met duurzaamheidsvisie en KODE

Om landelijk 49% CO₂-besparing in 2030 te halen, staan we voor een stevige opgave. Die opgave hebben we lokaal vastgelegd in onze Duurzaamheidsvisie. Enkele van de actiepunten uit de duurzaamheidsvisie waren: 1) actieve bijdrage Beesel aan de Regionale Energie Strategie (RES). én; 2) opstellen beleidskader grootschalige opwek.

We zijn als gemeente van begin af betrokken bij het RES-proces en hebben daarbij meegewerkt aan het opstellen van de uitgangspunten RES. Hierbij heeft een wisselwerking plaatsgevonden tussen uitgangspunten RES en KODE Beesel, zodat de spelregels om te komen tot opwekking van duurzame

energie in onze gemeente (KODE Beesel) niet uit de pas lopen met de uitgangspunten van de regio. De uitgangspunten van de RES zijn beschreven op hoofdlijnen en de KODE is nadrukkelijk meer op de maat van de gemeente gesneden. KODE Beesel is dus een lokale uitwerking, vooruitlopend op, maar in overeenstemming met de uitgangspunten van de RES die nu voorliggen.

Conform het raadsbesluit van 27 januari jl. is ons college inmiddels aan de slag gegaan met spoor 1 t/m 4 van KODE Beesel. Deze 4 sporen zijn relatief kleinschalig en vallen buiten het bereik van de RES. Spoor 5 van KODE Beesel (grootschalige energieopwekking) sluit aan bij de uitgangspunten van de RES. Conform het raadsbesluit start ons college, na het moment dat de concept-RES is vastgesteld (in juni te accorderen door het College) een onderzoek (sober en doelmatig) naar de haalbaarheid van grootschalige energieopwekking in het gebied oostelijk van de A73.

- a. Financieel
De kosten om te komen tot de RES 1.0 worden gefinancierd vanuit middelen die vanuit het Rijk zijn uitgekeerd aan de regio en vanuit een bijdrage van de provincie.
- b. Juridisch
n.v.t.
- c. Risico's
Onzekere route
De route naar een volledige duurzame energievoorziening is nog onzeker en afhankelijk van landelijke ontwikkelingen. We zetten met deze RES een omvangrijk en langdurig traject in. De precieze uitwerking daarvan, inclusief de kosten en andere consequenties, krijgen langzamerhand vorm. Vandaar ook dat de RES twee jaarlijks zal worden herzien.

Participatie van inwoners bij de RES

We kunnen niet iedereen uit de samenleving betrekken in de totstandkoming van de RES. Op dit moment zijn regionaal belanghebbenden partijen betrokken bij de totstandkoming van deze notitie. Deze belanghebbenden vormen een afspiegeling van de regio. In de periode tussen de concept RES en de RES 1.0 zullen er lokale ateliers worden georganiseerd waarin de inhoud wordt afgestemd met inwoners en lokale belanghebbenden.

5. Visie Blij in Beesel

De regionale samenwerking met de regio's Noord- en Midden-Limburg en andere partners sluit aan bij het thema samenwerking van Blij in Beesel.

6. Toegankelijkheid

n.v.t.

7. Duurzaamheid

De RES is een regionale opgave die volgt uit het klimaatakkoord en die moet leiden tot een gezamenlijke landelijke opgave voor de opwekking van duurzame energie.

8. Voorstel

- vaststellen van de uitgangspuntennotitie Regionale Energiestrategie Noord- en Midden-Limburg

Reuver, 10 februari 2020

Burgemeester en wethouders van Beesel,

secretaris,
Ellen Janssen

burgemeester,
Bob Vostermans

Aldus vastgesteld door de raad van Beesel in zijn openbare vergadering van 16 maart 2020.

griffier,
Niki Vintcent

voorzitter,
Bob Vostermans

Meegezonden:

Bijlage 1 Brief over opbrengst consultatieronde

Bijlage 2 Uitgangspuntennotitie